

Kommissorium for epx-sekretariatet

1. Baggrund

Regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Socialistisk Folkeparti og Dansk Folkeparti har den 18. februar 2025 indgået *Aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse* (epx-aftalen). Med aftalen er det besluttet, at der skal ske en strukturel omlægning af uddannelses- og institutionslandskabet på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet med det formål, at der er gode uddannelsesmuligheder i hele landet for unge såvel som voksne.

Partierne bag epx-aftalen har den 11. juni 2025 indgået *1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet* (1. delaftale). Partierne er med aftalen enige om, at omlægningen af uddannelses- og institutionslandskabet skal ske med afsæt i overordnede pejlemærker, der afspejler, at omlægningen er en kompleks proces med flere og til tider modsatrettede hensyn, hvor lokale udfordringer vil kræve forskellige løsninger. Herudover er aftalepartierne enige om, at omlægningsprocessen skal koordineres af Børne- og Undervisningsministeriet med inddragelse af selvejesektoren (statsfinansierede selvejende institutioner med udbud af ungdoms- og voksenuddannelser) samt øvrige relevante aktører og interessenter, herunder regionerne.

På den baggrund nedsættes der i Børne- og Undervisningsministeriet et sekretariat, som skal koordinere omlægningsprocessen. Sekretariatet forankres i Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK).

2. Formål og mål

Sekretariatets primære formål:

- Planlægge, igangsætte, tilrettelægge og styre omlægningen af uddannelses- og institutionslandskabet på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet.
- At der udarbejdes et politisk beslutningsgrundlag til børne- og undervisningsministeren, der præsenterer en samlet løsning til et nyt uddannelses- og institutionslandskab, og som leverer på 1. delaftales delelementer. Børne- og undervisningsministerens beslutning træffes efter drøftelse med partierne i epx-aftalekredsen.

Sekretariatet skal desuden:

- Understøtte at sektoren oplever en tydelig kommunikation og vejledning om processen.
- Oprette en epx-side på uvm.dk, hvor relevant information og data i relation til omlægningsprocessen løbende lægges på.
- Sikre en tydelig governance i forhold til inddragelse af relevante interessenter, herunder regionerne.
- Betjene opmandsfunktionen.
- Sikre fremdrift og overholdelse af tids- og implementeringsplanen.
- Sikre at processen med omlægning af uddannelses- og institutionslandskabet er gennemført i overensstemmelse med ministeriets fastlagte tidsplan.

3. Sekretariatets opgaver

Opgaverne for sekretariatet kan inddeles i tre overordnede faser:

1. Planlægning og igangsættelse af lokal omlægningsproces af uddannelses- og institutionslandskabet.
2. Løbende understøttelse af omlægningsproces af uddannelses- og institutionslandskabet.
3. Oplæg til politisk beslutning om udformning af et nyt uddannelses- og institutionslandskab.

Ad 1) Planlægning og igangsættelse af lokal omlægningsproces af uddannelses- og institutionslandskabet

Sekretariatet skal planlægge og igangsætte en lokal proces, hvor eksisterende statsfinansierede selvejende institutioner samt øvrige relevante aktører, herunder regionerne, i afgrænsede geografiske områder går i dialog om omlægning af uddannelses- og institutionslandskabet, herunder dialog om ændringer i institutionsstrukturen og udbudsplacering af epx, gymnasiale enkeltfag og almene voksenuddannelser. Den lokale proces i de afgrænsede geografiske områder skal også tage højde for institutioner, der har afdelinger i forskellige byer og sikre ensartet håndtering.

Sekretariatet skal igangsætte omlægningsprocessen ved årsskiftet 2025/2026.

Sekretariatet har følgende konkrete opgaver i forbindelse med igangsættelse af omlægningen:

- Udarbejde en detaljeret tids- og implementeringsplan for omlægningsprocessen, herunder med konkrete tidsfrister for de konkrete opgaver og mål, som sekretariatet skal indfri. Planen skal løbende opdateres og afstemmes med forventet lovgivningsproces.
- Færdiggøre materiale til sektoren, som minimum skal bestå af:
 - 1) Tids- og implementeringsplan for den lokale proces med omlægning af uddannelses- og institutionslandskabet.
 - 2) Udmøntning/operationalisering af pejlemærker fra den politiske aftale for hhv. 1) omlægning af uddannelses- og institutionslandskabet, 2) for udbud og placering af epx, 3) for udbud og placering af gymnasiale enkeltfag, 4) for udbud og placering af almene voksenuddannelser.

- 3) Aktivitetsdata på institutions- og byområdeniveau, som skal understøtte institutionerne i processen med at identificere lokale løsninger for et sammenhængende uddannelses- og institutionslandskab.
 - 4) Konkretisering af rammer og begreber, der har relevans for omlægningsprocessen.
- Præsentere det sektorrettede materiale for uddannelsesinstitutioner.
 - Fastlægge opmandens rolle ifm. omlægningsprocessen, herunder udarbejde et kommissorium til opmanden.
 - Oprette et kontaktforum med medarbejdere fra regionerne, der kan koordinere og lede de lokale drøftelser i samarbejde med sekretariatet. Der udarbejdes i den forbindelse et særskilt kommissorium.
 - Udstikke rammer for institutionernes tilkendegivelser vedr. det fremtidige uddannelses- og institutionslandskab senere i processen, herunder fx om udbud, fusioner, spaltninger, aktivitet, fagligt og socialt miljø mv.

Ad 2) Løbende understøttelse af omlægningsproces af uddannelses- og institutionslandskabet

Efter igangsættelsen af omlægningsprocessen skal sekretariatet understøtte den lokale proces i tæt dialog med regionerne og opmanden.

Det understøttende arbejde vil konkret bestå i:

- Løbende at håndtere henvendelser fra uddannelsesinstitutioner og regioner vedrørende omlægningsprocessen af uddannelses- og institutionslandskabet, herunder henvendelser vedrørende det udsendte materiale bl.a. via kontaktforum.
- Løbende at afholde møder med bestyrelses- og lederforeninger og faglige- og elevorganisationer.
- Løbende at tilrettelægge og understøtte opmandens arbejde samt sikre at opmanden inddrages ved lokale uenigheder, hvor det skønnes nødvendigt.

Ad 3) Oplæg til beslutning om udformning af et nyt uddannelses- og institutionslandskab

Børne- og undervisningsministeren skal træffe beslutning om udformningen af et nyt uddannelses- og institutionslandskab efter drøftelse med epx-aftalepartierne. Den politiske beslutning er opdelt i to hovedtrin:

1. 1. halvår 2027: Betinget godkendelse af institutionsstrukturen, udbudsplacering af almene voksenuddannelser samt forhåndstilkendegivelser af forventet udbudsplacering af epx og gymnasiale enkeltfag.
2. 1. kvartal 2028: Endelig godkendelse af uddannelses- og institutionslandskabet, herunder udbudsplacering af epx og gymnasiale enkeltfag.

Den anførte skelnen mellem betinget og endelig godkendelse af institutionsstrukturen følger af, at endelig udbudsgodkendelse af epx og gymnasiale enkeltfag forudsætter vedtagelse af uddannelseslove herom.

Første trin af beslutningsprocessen finder sted i 1. halvår 2027. Her skal børne- og undervisningsministeren træffe *foreløbig* beslutning om institutionsstrukturen og udbudsplacering af epx, gymnasiale enkeltfag og almene voksenuddannelser. Der træffes ikke beslutning om ét uddannelsesområde, før der foreligger

en samlet løsning på tværs. Ministerens beslutning træffes efter drøftelse med epx-aftalepartierne.

Andet trin af beslutningsprocessen finder sted i 1. kvartal 2028. Her skal børne- og undervisningsministeren *endeligt* godkende uddannelses- og institutionslandskabet.

Sekretariatet har følgende opgaver i forbindelse med udarbejdelse af oplæg til beslutning om udformning af et nyt uddannelses- og institutionslandskab:

- På baggrund af tilkendegivelser fra institutioner og anbefalinger fra regionerne skal sekretariatet udarbejde beslutningsgrundlag til børne- og undervisningsministeren.

4. Organisering

4.1. Rammer

Sekretariatet er forankret i STUK.

4.2 Regionernes rolle i proces for omlægning af uddannelses- og institutionslandskabet

Regionerne er inviteret til at deltage i den statslige koordination, jf. 1. delaftale. Der etableres et regionalt kontaktforum, og der er udarbejdet et særskilt kommissorium hertil.

5. Ophør af sekretariat

Sekretariatet forventes at ophøre, efter der er truffet politisk beslutning om et nyt uddannelses- og institutionslandskab.